

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
Ondersteunende maatregelen.....	2
Innovatieve stalsystemen.....	2
Transitiefonds veehouderijen.....	2
Ondersteuningsnetwerk.....	3
Stalderen.....	3
Investeren in dierenwelzijn.....	3
Natuur inclusieve landbouw.....	3
Zon erop stal eraf.....	4
Ondersteuning jonge veehouders.....	4
Van werk naar werk.....	5
Bevordering sloop en asbestsanering.....	5
Voucher stoppen of omschakelen via VABIMPULS.....	6
Groen ontwikkelfonds Brabant.....	6

Ondersteunende maatregelen

De provincie Noord-Brabant wil in 2020 tot de meest duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa behoren. Met een agrofoodsector die voedsel produceert met respect voor natuur en milieu én voor gezondheid en welzijn van mens en dier.

De provincie ondersteunt individuele veehouders met een set van maatregelen om de transitie naar een zorgvuldige veehouderij te versnellen. Hiervoor stelt de provincie €75 miljoen beschikbaar. De maatregelen verbeteren de natuur, de leefomgeving en bieden meer ruimte voor innoverende veehouders en voor economische groeimogelijkheden voor andere sectoren. Het maatregelenpakket biedt ontwikkelperspectief voor innoverende duurzame boeren van de toekomst én aan stoppende veehouders.

▶ [Annelies Schoenmakers over de versnelling transitie veehouderij](#)

Innovatieve stalsystemen

Het voorkomen van ongewenste stoffen bij de bron is beter voor het stalklimaat en daarmee goed voor de gezondheid van mens en dier én het is beter voor het milieu. Nieuwe stalsystemen leiden tot minder uitstoot van geur, ammoniak, fijnstof en methaan. De provincie ondersteunt veehouders bij het ontwikkelen én toepassen van [innovatieve stalsystemen](#) door kennis en subsidies voor first movers en validatiemetingen beschikbaar te stellen. Hoe verminder jij de uitstoot van ammoniak, fijnstof en geur in jouw stal? Er zijn steeds meer [duurzame stalconcepten](#) beschikbaar die emissies bij de bron aanpakken. Bekijk het [overzicht van innovatieve stalsystemen](#) om te zien welke stalconcepten jij kunt toepassen. Ben jij een veehouder, ondernemer of expert met ideeën over vernieuwende en creatieve oplossingen over toekomstbestendige stallen? Geef het door aan [de taskforce!](#) Samen met veehouders, bedrijven en experts zoeken zij naar slimme oplossingen voor duurzame stalconcepten.

▶ [Jos van Lent over innovatieve stalsystemen](#)

Transitiefonds veehouderijen

Het Nationaal Groenfonds en de provincie Noord-Brabant hebben een fonds opgezet dat leningen verstrekt aan veehouders die investeren als gevolg van de aangescherpte Verordening natuurbescherming met strengere eisen ten aanzien van de ammoniakuitstoot. [Het Transitiefonds Veehouderijen](#) helpt veehouders die vanwege te weinig eigen vermogen niet in staat zijn om de benodigde investeringen te doen door middel van achtergestelde leningen. Bijvoorbeeld jonge veehouders die net het bedrijf hebben overgenomen of veehouders die nog niet zo lang geleden al fors geïnvesteerd hebben in hun bedrijf. Heb jij kapitaal nodig om te voldoen aan de aangescherpte eisen? [Zo vraag je een lening aan!](#)

▶ [Frank van Dam over het transitiefonds](#)

Ondersteuningsnetwerk

De nieuwe regels dwingen veehouders om op korte termijn te investeren in duurzame stallen. Veehouders moeten daardoor eerder dan zij hadden gedacht een beslissing nemen over hun toekomst. Investeren in verduurzaming en groei, verbreden met andere activiteiten, omschakelen naar een andere bedrijfstak of stoppen met het agrarisch bedrijf. Een lastige en vaak ingrijpende beslissing die afhankelijk is van veel factoren, zoals de huidige situatie van het bedrijf, het gezin, de omgeving, de visie van een gemeente. Daarom is er [het ondersteuningsnetwerk](#). Dat netwerk heeft als doel om jou te helpen een keuze te maken om je bedrijf duurzamer te maken, iets anders te gaan doen of te stoppen. Je kunt hiervoor bij jouw gemeente terecht. [Bekijk de stand van zaken](#) van de gemeentelijke ondersteuningsnetwerken.

Stalderen

[Staldering](#) voorkomt verdere regionale concentratie van vee in Brabant, groei van de veestapel en voorkomt nieuwe leegstand. Een veehouder mag binnen een [stalderingsgebied](#) uitsluitend nieuwe hokdiervouderijen bouwen, uitbreiden of omschakelen als binnen datzelfde gebied hokdiervouderijen worden gesaneerd. Voor elke tien vierkante meter nieuwe of uit te breiden hokdiervouderijen moet binnen hetzelfde stalderingsgebied elf vierkante meter hokdiervouderijen gesaneerd worden. [Het stalderingsloket](#) verzorgt de uitgifte van stalderingsbewijzen. Dat bewijs heb je nodig als je een omgevingsvergunning aanvraagt voor jouw stal.

[▶ Coen Verzantvoort over het stalderingsloket](#)

Investeren in dierenwelzijn

Ben je een veehouder in Oost en Midden Brabant? En wil je je stal vergroten om jouw dieren meer ruimte te geven voor een beter dierenwelzijn? Dan kun je gebruik maken van de subsidieregeling [Investeren in dierenwelzijn](#) voor het realiseren van extra staloppervlakte, zodat jouw dierenverblijf voldoet aan de eisen van een [erkend dierenwelzijnskeurmerk](#). Als je omschakelt naar een dierenwelzijnskeurmerk zonder dat het aantal dieren groeit is de subsidie de helft hoger. Subsidieaanvragen kun je indienen van 17 december 2018 tot en met 31 december 2019. [Vraag hier jouw subsidie aan](#).

Natuur inclusieve landbouw

De provincie helpt enthousiaste ondernemers om de overstap te maken van traditionele landbouw naar [natuurinclusieve landbouw](#). Ben jij op zoek naar een meer duurzame grondgebonden opzet voor jouw bedrijf? Een ervaren coach helpt je bij het maken van keuzes en het opstellen van jouw eigen businessplan. Daar is subsidie voor beschikbaar. Het is ook mogelijk om samen met andere ondernemers een plan op te stellen. Heb je extra landbouwgrond nodig voor een rendabele bedrijfsvoering? De provincie zet 30 miljoen euro in voor het aankopen van landbouwgrond die je meerjarig kan pachten. Meer weten? [Lees dan de brochure](#) over een natuurinclusieve landbouw. Wil je meer weten over hoe het ondersteuningsproces er precies uitziet? [Bekijk dan het stappenplan](#).

[▶ Harrie Visser over natuurinclusieve landbouw](#)

Zon erop stal eraf

De provincie ontzorgt stoppende veehouders door hen een perspectief te bieden voor het (leegkomend) erf en om de sloop van stallen te stimuleren. Heb je een bouwblok van 1 tot 1,5 hectare? Dan kan het [plaatsen van zonnepanelen](#) ook voor jou een financieel aantrekkelijke optie zijn. Hierbij zijn verschillende factoren van belang. Er is dan ook sprake van maatwerk. Stoppende veehouders krijgen via de BOM en Mijn zonneveld een businesscase aangeboden voor het (laten) plaatsen van zon-PV op hun bouwblok. De eerste 10 veehouders die zich aanmelden worden begeleid in de realisatie. Meer weten over het proces? [Bekijk dan hier het verloop van het proces.](#)

▶ [Jeroen van Gestel over stal eraf, zon erop](#)

Ondersteuning jonge veehouders

Ben jij een [jonge veehouder](#) (tot en met 40 jaar)? En heb je recent een agrarisch bedrijf overgenomen of gaat dat binnenkort plaatsvinden? Dan heb je vaak te maken met hoge financieringslasten. Hierdoor is het voor jou lastiger om grote investeringen te doen met het oog op de verduurzaming van jouw bedrijf, zoals de vervroegde ammoniak emissie-eisen.

- Jonge veehouders kunnen gebruik maken van [financiële ondersteuning](#) voor de noodzakelijke modernisering van stallen.
- Voor de Jonge Landbouwer regeling - die onderdeel uitmaakt van het Plattelandsontwikkelprogramma (POP) 3 – worden op de (landelijke) investeringslijst meer keuzes voor emissie verlagende stalmaatregelen toegevoegd.
- Daarnaast stimuleert de provincie samen met de BAJK en de ZLTO dat meer jonge veehouders gebruik maken van de POP3-openstellingen.

Wil je weten welke stappen je moet nemen om een projectaanvraag in te dienen voor POP3? En ben je benieuwd wat er van je wordt verwacht als je eenmaal een POP3 subsidie toegekend hebt gekregen? [Bekijk hoe het subsidieproces verloopt.](#)

▶ [Paul van Enckevort over ondersteuning jonge veehouders](#)

Van werk naar werk

Je stopt met je bedrijf en wilt ander werk gaan doen, maar wat? De provincie en de ZLTO [ondersteunen](#) stoppende veehouders en hun werknemers bij het vinden van ander werk of nieuw ondernemerschap. Wij ondersteunen jou en je eventuele personeel bij deze keuze door je te begeleiden op weg naar een nieuw arbeidsmarktperspectief. Daarvoor kun je trainingen volgen. Deelnemers krijgen een coach toegewezen die samen met je bekijkt welke stappen nodig zijn, waaronder:

- Het verkennen van persoonlijke kwaliteiten en de vereiste vaardigheden en competenties. Zichtbaar wordt wat de kracht van de deelnemers is.
- Opleidingen en trainingen op basis van de behoefte en ambities, zoals een beroepskeuzetest of een stage.
- Begeleiding van werk naar werk of bij het aanpassen van de bedrijfsvoering, zoals sollicitatietraining of het opstellen van een CV.

Ben je geïnteresseerd en wil je meer informatie of wil je je aanmelden? [Vul het formulier in](#). Of neem contact op met Inge Meijers via inge.meijers@zltto.nl of 06 505 284 86.

Bevordering sloop en asbestsanering

De gemeenten Gemert-Bakel, Bergeijk, Bladel, Bernheze, Landerd en Zundert informeren, stimuleren en ontzorgen staleigenaren bij de sloop van leegstaande en leegkomende stallen en bij asbestsanering. Wil jij meer weten over sloop- en asbestsanering en ontdekken hoe jij kunt profiteren van schaalvoordeel? Kom dan naar één van de informatieavonden voor staleigenaren medio maart 2019 in jouw gemeente.

In de uitvoering werken we samen met de coöperatie Asbestschakel. Eigenaren binnen de pilotgemeenten kunnen daarna een beroep doen op een van de ervencoaches van Asbestschakel om tot sloop en/of asbestsanering over te gaan. Aan de hand van een menukaart met rekentool vind je samen uit wat voor jou de beste aanpak is en welke kosten dat met zich meebrengt. Na de pilots kan deze aanpak Brabantbreed worden gebruikt. Gemeenten die interesse hebben in de ontwikkeling en uitvoering van dit proces in de pilotgemeenten kunnen zich [melden](#).

 [Willy Thijssen over bevordering sloop en asbestsanering](#)

Voucher stoppen of omschakelen via VABIMPULS

Ben je eigenaar van een vrijgekomen en vrijkomende agrarische bedrijfslocatie? En maak je plannen voor een andere invulling van jouw agrarische bedrijfslocatie? Of wil je je in de toekomst op een andere bedrijfsactiviteit richten binnen of buiten de agrarische sector? [VABIMPULS](#) helpt eigenaren bij het maken van keuzes over vrijgekomen of vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (VAB's). Ook sloop kan daarbij een overweging zijn. Tot en met 1 april 2019 kun je gebruik maken van een voucher om jouw toekomstmogelijkheden te onderzoeken onder begeleiding van een onafhankelijk deskundige. Je vraagt jouw voucher aan bij [Stimulus](#). Een voucher heeft een waarde van maximaal € 4000,-. Dit bedrag kun je besteden aan deskundige begeleiding bij het oriënteren en analyseren van de toekomstperspectieven. Er zijn vouchers voor:

- Reeds vrijgekomen agrarische bedrijfslocaties.
- Agrarische bedrijfslocaties van veehouders die op korte termijn leeg komen te staan.

[▶ Video VABimpuls Peer Verkuilen](#)

Groen ontwikkelfonds Brabant

Wel eens gedacht aan een combinatie van ondernemen en natuur? Bijvoorbeeld natuur en voedselproductie, recreatie of energieproductie? Dan is het ondernemend natuurnetwerk iets voor jou! Door natuur te ontwikkelen op eigen grond of gronden (eventueel met opstallen) te verkopen kun je ook bijdragen aan het ontwikkelen van pure nieuwe natuur. Het Groen Ontwikkelfonds Brabant ondersteunt projecten door:

- Een financiële bijdrage bij de aankoop of het waardeverlies van grond en een bijdrage aan de inrichtingskosten.
- Aankoop en verkoop van grond (inclusief opstallen).

Meer weten? Hier vind je informatie over:

[ondernemend natuurnetwerk](#) en [inspirerende voorbeelden](#).

Of neem contact op met onze werkeenheid via: werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl of 061830365. We helpen je graag verder!

[▶ Ondernemend Natuurnetwerk op melkveebedrijf de Regte Heijden \(Wim van Roessel\)](#)

